

Parní vlak vás převezve v čase do posledních bojů 2. světové války!

V sobotu 21. září se parní vlak na Osoblažské úzkokolejce vydá zpět v čase do března roku 1945. V rámci Hornoslezské operace se jednotky Rudé armády snaží dostat na území dnešní České republiky a osvobodit její první město – Osoblahu. Během této bitvy boje zuří i na místní železniční stanici, kterou se před místními partyzány snaží udržet jednotky německé branné moci. A právě simulaci bojů budou moci návštěvníci zažít.

Odjezd vlaku z Třemešné je v 10:45. Během jízdy proběhne přepadení vlaku, které následně vyvrcholí v Osoblaze ukázkou bojů o místní železniční stanici. Dobové oblečení návštěvníků je vítáno. Po ukázkce bojů bude možnost fotografování s vojáky z Klubu vojenské historie Budčeves-Veteranen, kteří přepadení připravili. Odjezd vlaku zpět do Třemešné je naplánován na 15:10 hodin.

Osoblahu byla prvním osvobozeným městem na území dnešní České republiky

Z kroniky města Osoblahu se dozvídáme, že válka zasáhla Osoblahu dne 16. března 1945, kdy začala evakuace obyvatelstva do šumperského okresu. Mezitím sovětská armáda obklíčila Osoblahu a sevřela německé jednotky v obrovitém kotli. V noci ze 17. na 18. března již hořely okolní vesnice a v neděli 18. března pronikl do města první sovětský voják. V pondělí 19. března sovětské jednotky zahájily boj o město. Následující dny bylo město odstřelováno a život ve městě, které začalo hořet, se zastavil. Až 21. března se podařilo prvním jednotkám probít se do sutin města a následující den, 22. března, byla Osoblahu rozhodujícím útokem sovětské armády osvobozena. Bohužel bylo zničeno přes 90 % budov ve městě a následně po odsunu většinového německého obyvatelstva bylo rozhodnuto, že budovy budou strženy a místo nich vyrostou nová zástavba v socialistickém stylu.

Válečné boje neušetřily ani Osoblažskou úzkokolejku. Ze staniční kroniky stanice Třemešná ve Slezsku se dozvídáme, že vážně nebyly poškozeny akorát samotné koleje a mosty. Nádražní budovu v Osoblaze poškodila nálož, která měla otevřít zamčenou pokladnu, v jejímž důsledku následně proběhla dostavba nádraží do dnešní podoby. Budova zastávky Horní Povelice, která dnes již neexistuje, dostala tři dělové zásahy a v Třemešné byla zničena vodárna pro úzkokolejku a s ní výhybka č. 1. Další budovy byly válkou naštěstí ušetřeny.

Vozový park na tom byl ovšem mnohem hůř. Všechny lokomotivy a vozy z úzkokolejky byly soustředěny v Třemešné a zde zničeny. Konkrétně 1 lokomotiva, 3 motorové vozy a 1 vlečný byly spáleny, 1 lokomotiva převržena. Poslední třetí lokomotiva byla naštěstí tou dobou v krnovských dílnách a byla uchována. Provoz na Osoblažské úzkokolejce a přilehlé trati Krnov – Jindřichov byl obnoven 28. října 1945. I tak ovšem přetrvávaly problémy s nedostatkem náhradních dílů. Ty byly překonány až v 50. letech s příchodem nových motorových lokomotiv.

Osoblažská úzkokolejka je dráha s atypickým rozchodem 760 milimetrů nacházející se v Osoblažském výběžku, na úzkokolejce je již od roku 1898 pravidelný osobní provoz. Slezské zemské dráhy zde navíc od roku 2004 provozují turistický parní vlak. Úzkokolejka je zajímavá například svou klikatostí, kdy na 20 kilometrech najdeme úctyhodné 102 oblouky. Trati se tak přezdívá "dráha sta oblouků". Kousek za Třemešnou navíc najdeme další unikum, a to nejmenší oblouk v rámci českých veřejných železnic o poloměru pouhých 75 metrů. V roce 2015 bylo navíc svezení parním vlakem certifikováno jako zážitek v rámci projektu JESENÍKY originální produkt®.

Na závěr pouze dodejme, že obecně prospěšná společnost Slezské zemské dráhy získala dotace na provoz a modernizaci od Moravskoslezského kraje a Regionálního operačního programu Moravskoslezsko. Díky své výjimečnosti je navíc zapojena do projektu stezky industriálních atraktivit TECHNOTRASA a aktivně spolupracuje s Destinačním managementem turistické oblasti Jeseníky v oblasti cestovního ruchu.